

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Biblioteca
de la
Miezul
Nopții

MATT HAIG

Traducere din limba engleză de
CRISTINA NAN

NEMIRA

Cuprins

O discuție despre ploaie	11
Nouăsprezece ani mai târziu	13
Bărbatul de la ușă	15
Teoria Corzilor	18
A trăi înseamnă a suferi.....	22
Uși	23
Cum să fii o gaură neagră	28
Antimaterie	30
00:00:00	35
Bibliotecara	38
Biblioteca de la Miezul Nopții	40
Rafturile mișcătoare	42
<i>Cartea regrelor</i>	45
Împovărată de regrete.....	47
Toate viețile încep acum	49
Trei Potcoave	53
Penultima postare a Norei înainte să se trezească între viață și moarte	71
Tabla de șah.....	72
Singura cale de a învăța este să trăiești.....	75
Foc.....	82
Acvariul cu pești.....	94
Ultima postare a Norei înainte să se trezească între viață și moarte	100
Viața încununată de succes	101
Ceai de mentă	113
Copacul vieții noastre	120

Eroare de sistem	125
P-Svalbard	129
Hugo Lefèvre	132
Mergând în cerc	136
O clipă de criză extremă în mijlocul pustietății	142
Cât e de frustrant să nu găsești o bibliotecă atunci când ai într-adevăr nevoie de ea	143
Insula	146
Permafrost	147
O noapte în Longyearbyen	151
Așteptări	155
Viața, moartea și funcția undelor cuantice	156
Dacă mi se întâmplă ceva, vreau să fiu acolo	165
Dumnezeu și alți bibliotecari	166
Celebritate	169
Calea-Lactee	172
Sălbatici și liberi	173
Ryan Bailey	179
O tavă din argint, plină cu prăjituri cu miere	185
Podcastul revelațiilor	189
„Howl“	195
Iubire și durere	197
Echidistanță	202
Visul altcuiva	203
O viață liniștită	208
De ce mi-aș dori un alt univers, câtă vreme aici există câini?	212
Cină cu Dylan	215
<i>Last Chance Saloon</i>	217
Podgoria Buena Vista	219
Multiplele vieți ale Norei Seed	222
Rătăcită în bibliotecă	228
O perlă într-o scoică	232
Jocul	238
Viața perfectă	243
Căutarea spirituală a unei conexiuni mai profunde cu universul	248

Hammersmith	254
Tricicletă	257
<i>Respect pentru canini și cărti</i>	
Când nu mai ești aici	261
Un incident cu poliția	264
Alt fel de a vedea lucrurile.....	269
Florile au apă.....	271
Niciun loc de aterizare	273
Să nu cumva să îndrăznești să renunți, Nora Seed!	279
Trezirea	283
Cealaltă parte a disperării	286
Ceva ce am învățat (scris de un nimeni devenit fiecare dintre noi) ...	288
A trăi versus a înțelege	290
Vulcanul	296
Cum se sfârșește jocul.....	299

O discuție despre ploaie

Cu nouăsprezece ani înainte de a se hotărî să moară, Nora Seed se afla în biblioteca micuță și călduroasă a școlii Hazeldene din orașul Bedford. Stătea la o masă joasă, cu privirea atintită spre o tablă de șah.

– Draga mea Nora, e normal să-ți faci griji în privința viitorului tău, i-a zis doamna Elm, bibliotecara, cu ochii scânteind.

Doamna Elm a făcut prima mișcare. Calul ei a sărit peste rândul intact de pioni albi.

– Bineînțeles că o să te îngrijoreze examenele. Însă poți să fii orice-ți dorești, Nora. Gândește-te la toate posibilitățile. E palpitant.

– Da. Presupun că e.

– O viață întreagă și se așterne înainte.

– O viață întreagă.

– Ai putea face orice, ai putea trăi oriunde. Undeva unde e mai puțin frig și mai puțină umezeală.

Nora a împins un pion, înaintând două pătrate.

Cu greu se abținea să nu o compare pe doamna Elm cu mama ei, care o trata pe Nora ca pe o greșeală care trebuie corectată. De exemplu, când era bebeluș, mama ei se temea că urechea stângă a fetiței e mai depărtată de cap decât cea dreaptă, aşa că folosea scotch ca să îndrepte situația și apoi o ascundea sub căciulița din lână.

– Urăsc frigul și umezeala! a subliniat bibliotecara.

Doamna Elm avea părul scurt și grizonant și o față ovală, blândă și ușor ridată, care se ivea, palidă, deasupra gulerului verde ca mătasea-broaștei. Era destul de bătrână. Si totuși, era

Respect pentru oameni și cățăi

singura persoană din școală care se afla pe aceeași lungime de undă cu Nora, aşa că, până și în zilele în care nu ploua, fata își petrecea pauza de la prânz în biblioteca micuță.

– Frigul și umedeala nu fac pereche întotdeauna, a spus Nora. Antarctica este cel mai uscat continent de pe pământ. Practic, e un deșert.

– Pare genul tău.

– Nu cred că e suficient de departe.

– Atunci, poate-ar trebui să te faci astronaut. Să cutreieri prin galaxie.

Nora i-a zâmbit.

– Ploaia e și mai neplăcută, pe alte planete.

– Mai neplăcută decât în Bedfordshire?

– Pe Venus, e acid pur.

Doamna Elm și-a scos un șervețel de hârtie din mâncă și și-a suflat nasul cu delicatețe.

– Vezi? Cu o minte ca a ta, poți face orice.

Un băiat blond, cu vreo doi ani mai mic decât Nora, pe care ea l-a recunoscut, a trecut în fugă pe lângă fereastra stropită de ploaie. Fie fugarea pe cineva, fie era fugărit. Biblioteca reprezenta un mic adăpost de civilizație.

– Tata e de părere că am irosit totul. Acum am renunțat la înot.

– Ei bine, nu e treaba mea să ţi-o spun, dar pe lumea asta există și alte lucruri în afară de a înota foarte repede. Te așteaptă multe vieți posibile și diferite. Cum spuneam săptămâna trecută, ai putea deveni glaciolog. Am făcut niște investigații și...

Atunci a sunat telefonul.

– O clipă, a șoptit doamna Elm. Trebuie să răspund.

Un moment mai târziu, Nora o urmărea pe doamna Elm vorbind la telefon.

– Da. Acum e aici.

Fața bibliotecarei s-a schimonosit, șocată. S-a întors cu spațele la Nora, dar cuvintele ei au răsunat în încăperea tăcută.

– Oh, nu! Nu! Dumnezeule! Desigur...

Respect pentru oameni și cărți

Nouăsprezece ani mai târziu

Bărbatul de la ușă

Cu douăzeci și șapte de ore înainte să moară, Nora Seed sedea pe canapeaua ei ponosită, scormonind pe internet prin viațile fericite ale altora și așteptând să se întâiple ceva. Și atunci, ca din senin, chiar s-a întâmplat ceva.

Cineva, din cine știe ce motiv, a sunat la ușă.

O clipă, Nora s-a întrebat dacă n-ar fi mai bine să nu răspundă. La urma urmei, se îmbrăcase deja pentru noapte, cu toate că era abia ora nouă. Brusc, a devenit conștientă de tricoul ei lăbărțat, cu mesaj ecologist, și de pantalonii de pijama în carouri.

Și-a pus papucii, ca să pară cât de cât civilizată, și a descoporit că la ușă se afla un bărbat, și încă unul pe care îl cunoștea.

Era înalt și deșirat, cu chip bland, de copil, dar avea ochi ageri și inteligenți, de parcă ar fi văzut prin obiecte.

Se bucura să-l vadă, deși o surprindea oarecum apariția lui, în special pentru că purta echipament de sport și arăta încins și transpirat, în ciuda vremii reci și ploioase. Odată ajunsă față-n față cu el, Nora s-a simțit și mai șleampătă decât se crezuse cu doar cinci secunde mai devreme.

Dar, de o vreme, se simțea singură. Și, cu toate că studiase destulă filozofie existențială ca să se convingă că singurătatea este o latură fundamentală a naturii umane într-un univers esențialmente lipsit de sens, îi părea bine că-l vede.

- Ash! a exclamat ea, zâmbind. Te cheamă Ash, nu?

- Da. Așa mă cheamă.

- Ce cauți aici? Mă bucur să te văd.

Acum câteva săptămâni, se aşezase să cânte la pianul digital, iar el, care alerga pe Bancroft Avenue, o văzuse pe fereastra

apartamentului cu numărul 33A și îi făcuse cu mâna. Cu ani în urmă, o invitase la o cafea. Poate că intenționa să o invite din nou.

– Și eu mă bucur să te văd, i-a zis el, deși fruntea lui încruntată nu sugera același lucru.

De fiecare dată când vorbise cu el la magazin, păruse relaxat, dar de astă dată vorbea pe un ton grav. Ash s-a scărpinat pe frunte, apoi a scos un sunet, dar nu a reușit să articuleze un cuvânt întreg.

– Ieși la alergat?

Ce întrebare inutilă! Evident că se ducea să alerge. Totuși, momentan, Ash se simțea ușurat să poată spune ceva banal.

– Da. Particip la semimaratonul din Bedford. Are loc duminică.

– Ah, da! Grozav! Mă gândeam să particip și eu la un semimaraton, dar apoi mi-am amintit că detest alergatul.

Sunase mai amuzant în mintea ei decât atunci când dăduse glas ideii. Și nici măcar nu ura alergatul. Însă o îngrijora expresia lui serioasă. Tăcerea devinea mai mult decât bizară.

– Mi-ai zis că ai o pisică, a rostit el într-un târziu.

– Da. Am o pisică.

– Parcă îmi amintesc cum o cheamă. Voltaire. E un motan brun-roșcat?

– Da. Îl strig Volts. Voltaire i se pare prea pretențios. S-ar zice că nu e deloc fascinat de filozofia și de literatura franceză a secolului al optsprezecelea. E mai cu picioarele pe pământ. Mă rog... Pentru o pisică.

Ash și-a coborât privirea spre papucii ei.

– Mă tem că a murit.

– Poftim?

– Zace nemîșcat la marginea drumului. I-am citit numele pe zgardă; cred că l-a lovit o mașină. Îmi pare rău, Nora.

Era atât de speriată de schimbarea bruscă de emoție, încât continua să zâmbească, de parcă zâmbetul ar fi putut s-o rețină în lumea pe care tocmai o părăsise, în care Volts încă trăia și în

care acest bărbat, căruia îi vânduse cărți cu partituri pentru chitară, sunase cu alt motiv la ușa ei.

Respect pentru oameni și cărti

Ash, și-a amintit ea, era chirurg. Nu veterinar, ci chirurg generalist. Dacă el zicea că cineva a murit, atunci cel mai probabil aşa era.

- Îmi pare foarte rău.

Pe Nora a copleșit-o o durere familiară. Doar că sertralina¹ o împiedica să plângă.

- Oh, Doamne!

Abia respirând, a ieșit pe dalele crăpate și umede de pe bulevardul Bancroft și a văzut biata creatură cu blâniță roșcată zăcând lângă bordură, pe macadamul lucios de la ploaie. Capul ei atingea ușor trotuarul, iar picioarele îi erau întinse în spate, de parcă pornise în urmărirea unei păsări imaginare.

- Oh, Volts! Oh, nu! Oh, Doamne!

Știa că ar trebui să simtă milă și disperare pentru prietenul ei motanul – și chiar simțea –, dar mai era ceva. În timp ce se holba la expresia liniștită și încremenită a lui Voltaire – acea absență totală a durerii –, un sentiment inevitabil o cuprindea din întuneric.

Invidie.

---

¹ Substanță activă din componența unor medicamente antidepresive (n. tr.).

Teoria Corzilor

Cu nouă ore și jumătate înainte de a se hotărî să moară, Nora a întârziat în schimbul de după-amiază de la Teoria Corzilor.

- Îmi pare rău, i-a spus lui Neil, în cămăruța cât o cutie, dezordonată și fără ferestre, pe care-o numea birou. Mi-a murit pisica. Aseară. A trebuit să o îngrop. În fine, m-a ajutat cineva să o îngrop. Dar apoi am rămas singură în apartament, am uitat să pun ceasul să sună și m-am trezit abia la prânz, aşa că a trebuit să mă grăbesc.

Totul era adevărat și înfățișarea ei – nemachiată, cu părul abia strâns într-o coadă improvizată, îmbrăcată cu rochia reiată verde, cumpărată la mâna a doua, pe care o purtase la muncă toată săptămâna, assortată cu aerul general de disperare obosită – îi întărea spusele.

Neil a ridicat privirea din calculator și s-a lăsat pe spate în scaun. Și-a împreunat mâinile sub bărbie, cu degetele arătătoare închipuind o clopotniță, de parcă ar fi fost Confucius meditând la un adevăr filozofic profund despre univers, și nu șeful unui magazin de instrumente muzicale stând de vorbă cu un angajat care întârziase la muncă. Pe peretele din spatele lui se afla un poster cu formația Fleetwood Mac, al cărui colț din dreapta sus sedezlipise și atârna asemenea urechii unui căteluș.

- Ascultă, Nora, îmi placi.

Neil era un tip inofensiv. Un pasionat de chitară, în vîrstă de vreo cincizeci de ani, căruia îi plăcea să spună glume proaste și să asculte în magazin albume vechi de-ale lui Bob Dylan.

- Și știu că aidezechilibre mintale.

- Toată lumea aredezechilibre mintale.

Libris .RO
Respect pentru oameni și carti

- Știi tu la ce mă refer.

- Mă simt mult mai bine în general, a mințit ea. Nu iau tratament. Doctorul zice că e o depresie situațională. Doar că în ultima vreme am parte întruna de situații... noi. Dar nu mi-am luat nicio zi de concediu medical pentru asta. Mai puțin atunci când mama... Da. Mai puțin atunci.

Neil a oftat. Când făcea asta, scotea un soi de fluierat pe nas. Un bemol de rău augur.

- De când lucrezi aici, Nora?

- De doisprezece ani și... - o știa prea bine - ... unsprezece luni și trei zile. Cu întreruperi.

- E o perioadă lungă. Am senzația că îți este menit să faci lucruri mai bune. Ai aproape patruzeci de ani.

- Am treizeci și cinci.

- Ai atâtea talente. Predai lecții de pian...

- Unei singure persoane.

El și-a îndepărtat o firimitură de pe pulover.

- Îți imaginai că vei rămâne blocată în orașul natal și că vei lucra într-un magazin? Știi tu, când aveai paisprezece ani... Ce visai să devii?

- La paisprezece ani? Înotătoare.

Fusese cea mai rapidă înotătoare de paisprezece ani la bras și pe locul doi la stilul liber. Își amintea că urcase pe podium la Campionatul Național de Înot.

- Și ce s-a întâmplat?

Ea i-a povestit pe scurt.

- Era multă presiune.

- Și, cu toate acestea, presiunea ne formează. La început ești cărbune, iar presiunea te transformă în diamant.

Nora nu i-a corectat cunoștințele în materie de diamante. Nu i-a explicat că, deși atât cărbunele, cât și diamantul conțin carbon, cărbunele e prea impur ca să poată deveni diamant, indiferent de presiune. După toate datele științifice, ce e cărbune la început tot cărbune rămâne. Poate că asta era o lecție de viață adevărată.

Și-a netezit o șuvită de păr negru-cărbune desprinsă din coadă.

- Ce vrei să spui, Neil?

- Nu e niciodată prea târziu să-ți urmezi visurile.

- Sunt sigură că pentru acesta e prea târziu.

- Ești o persoană foarte calificată, Nora. Ai o licență în filozofie...

Nora și-a plecat privirea, studiindu-și insistent alunița de la mâna stângă. Alunița aceea trecuse prin tot ce trecuse și ea. Și rămânea acolo, nepăsătoare. Nefiind altceva decât o simplă aluniță.

- Sinceră să fiu, Neil, nu există o cerere *masivă* de filozofi în Bedford.

- Ai fost la facultate, ai petrecut un an la Londra, apoi te-ai întors.

- N-am prea avut de ales.

Nora nu dorea să discute despre răposata ei mamă. Și nici măcar despre Dan. Faptul că Nora se răzgândise cu doar două zile înainte de nuntă i se părea lui Neil cea mai fascinantă poveste de dragoste după cea dintre Kurt și Courtney.

- Cu toții putem alege, Nora. Liberul-arbitru există.

- Ei bine, nu și dacă ai o abordare deterministă asupra universului.

- Dar de ce *aici*?

- Fie veneam aici, fie mergeam la Centrul de Ocrotire a Animalelor. Aici, salariul e mai bun. Și, în plus, știi tu... muzica.

- Ai avut o trupă. Împreună cu fratele tău.

- Da. The Labyrinths. Dar nu prea aveam succes.

- Fratele tău susține altceva.

Nora era surprinsă.

- Joe? Cum ai...

- Și-a cumpărat un amplificator. Marshall DSL40.

- Când?

- Vineri.

- A fost în Bedford?

- Dacă nu cumva a fost o hologramă. Ca în cazul lui Tupac.

Probabil că l-a vizitat pe Ravi, și-a zis Nora. Ravi era cel mai bun prieten al fratelui ei. Joe renunțase la chitară în favoarea

unei slujbe în IT pe care o ura și se mutase în Londra, iar Ravi rămăsese în Bedford. Acum făcea parte dintr-o trupă care cânta coveruri, pe nume Slaughterhouse Four, și dădea mici spectacole prin cărciumile din oraș.

- Da. Interesant!

Nora era aproape sigură că fratele ei știa că vinerea e ziua ei liberă. Gândul acesta o rodea.

- Sunt fericită aici.

- Doar că nu e chiar aşa.

Neil avea dreptate. Un rău lăuntric o măcina. Mintea ei nu-și găsea liniștea. Nora a zâmbit ceva mai larg.

- Vreau să zic că sunt fericită la slujbă. Fericită în sensul de mulțumită. Neil, am nevoie de slujba asta.

- Ești un om bun. Te preocupă soarta lumii. Soarta oamenilor fără adăpost, a mediului înconjurător.

- Am nevoie de un loc de muncă.

Neil revenise la poziția gânditoare de mai înainte.

- Ai nevoie de libertate.

- Nu vreau libertate.

- Nu suntem o organizație nonprofit. Deși trebuie să recunoșc că într-acolo ne îndreptăm cu pași repezi.

- Neil, are cumva legătură cu ce ți-am spus săptămâna trecută? Că ar trebui să faci modernizări? Am câteva idei despre cum să aduci oameni tineri...

- Nu, a întrerupt-o el, cu o atitudine defensivă. În trecut, magazinul nostru nu vindea decât chitare. Teoria corzilor, înțelegi? Am diversificat produsele. Am făcut afacerea să funcționeze. Doar că, în vremuri grele ca acestea, nu te pot plăti ca să-mi alungi clienții cu mutra ta plouată.

- Poftim?

- Nora, mă tem că...

A făcut o pauză, cam cât ți-ar lua să ridici un topor în aer, apoi a continuat:

- Sunt nevoit să te concediez.